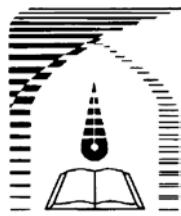

الله اعلم

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده فنی و مهندسی

بخش مهندسی مکانیک

پایان نامه کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک - ساخت و تولید

بررسی اثر چیدمان فرآیند اکستروژن کامپوزیت چوب پلاستیک

بر خواص مکانیکی محصول

پیمان شاهی

استاد راهنمای:

دکتر امیر حسین بهروش

اردیبهشت ۸۹

بسمه تعالیٰ

تاییدیه اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه

آقای پیمان شاهی پایان نامه ۶ واحدی خود را با عنوان بررسی اثر چیدمان فرآیند
اکستروژن کامپوزیت چوب پلاستیک بر خواص مکانیکی محصول در تاریخ
۱۳۸۹/۲/۲۱ ارائه کردند.

اعضای هیات داوران نسخه نهایی این پایان نامه را از نظر فرم و محتوا تایید کرده و
پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک - ساخت و تولید
پیشنهاد می کنند.

عضو هیات داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	دانشیار
استاد راهنمای	دکتر امیر حسین بهروش	استاد	
استاد ناظر	دکتر محمد گلزار	استاد دیار	
استاد ناظر	دکتر مهدی رزاقی کاشانی	استاد دیار	
استاد ناظر	دکتر طاهر ازدست	استاد دیار	
مدیر گروه (یا نماینده گروه تخصصی)	دکتر محمد گلزار	استاد دیار	محمد کاظمی

آیین نامه چاپ پایان نامه های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل معهود می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:
«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد نگارنده پیمان شاهی در رشته مهندسی مکانیک - ساخت و تولید است که در سال ۸۹ در دانشکده فنی مهندسی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی جناب آقای دکتر امیرحسین بهروش از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر درمعرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأثیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از برداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقيف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید. ماده ۶: اینجانب پیمان شاهی دانشجوی رشته مهندسی مکانیک - ساخت و تولید مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق وضمنت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: پیمان شاهی

تاریخ و امضای: ۱۳۹۱/۱۲

دستورالعمل حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضاً هیات علمی، دانشجویان، دانش آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهش‌های علمی که تحت عنوانین پایان‌نامه، رساله و طرحهای تحقیقاتی که با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد ذیل را رعایت نمایند:

ماده ۱- حقوق مادی و معنوی پایان نامه‌ها / رساله‌های مصوب دانشگاه متعلق به دانشگاه است و هرگونه بهره‌برداری از آن باید با ذکر نام دانشگاه و رعایت آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مصوب دانشگاه باشد.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجتمع علمی باید به نام دانشگاه بوده و استاد راهنما مسئول مکاتبات مقاله باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب حاصل از نتایج پایان نامه / رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه باید با مجوز کتبی صادره از طریق حوزه پژوهشی دانشگاه و بر اساس آئین نامه‌های مصوب انجام می‌شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق حوزه پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این دستورالعمل در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۱۳۸۴/۴/۲۵ در شورای پژوهشی دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب لازم الاجرا است و هرگونه تخلف از مفاد این دستورالعمل، از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری می‌شود.

نام و نام خانوادگی: بیمان شاهی

امضاء

۱۴۰۱/۰۹

تقدیم به عزیزانم:

مادر، مادر و برادر
پ

پاسگزاری

بر خود لازم می دانم که در این بخش مشکلی هر چند محصور و ناچیز از افرادی داشته باشم که مراد انجام این پایان نامه و در طول دوره کارشناسی ارشد

یاری کردند:

آقای دکتر بروش که به عنوان استاد راهنمای روش تحقیق کردن را به من آموخت و بی شک این فرصت نقطه عطفی در زندگی علمی بندۀ بوده است.

از تامی دوستان عزیزم در آزمایشگاه تکنوزی پلاستیک دانشگاه تریست مدرس:

مهندس دیباری، مهندس لطفی، مهندس سوری، مهندس ذوالفقاری، مهندس جعفریان، مهندس محمودی، مهندس نظری، مهندس رضوانی،

مهند احمدزی، مهندس حق‌شناش و مهندس علوی

که در طی این دوره به بیماری و همکاری های خود بندۀ رایاری نمودند، کمال مشکر را دارم. کار با این دوستان در فضای صمیمی این آزمایشگاه، بواره برای من موجب افتخار بوده و خواهد بود.

از زحمات مهندس کارگر که در انجام آزمون های مکانیکی و تصویر برداری میکروسکوپ الکترونی گنج شیانی کردند، کمال مشکر را دارم.

مهند مرزبان و مهندس رحیمی که با توجه به محدودیت زمانی موجود در آزمایشگاه رئولوژی امکان انجام آزمون های اینجانب را فراهم کردند، مهندس کریمی و مهندس شیخ الاسلامی که در انجام آزمون های صافی سطح و مهندس مژده که در مراحل مختلف بیمار من بوه اند، صمیمانه پاسگذارم.

چکیده

کامپوزیت‌های چوب-پلاستیک حاصل ترکیب ذرات چوب با زمینه پلیمری همچون PVC، PE، PP و ABS می‌باشند. خصوصیات ممتاز این کامپوزیت‌ها موجب گسترش روزافزون این محصول در بازار جهانی گردیده است. در این پایان‌نامه به بررسی اثر طراحی فرایند بر خواص فیزیکی و مکانیکی محصول تولیدی در فرآیند اکستروژن پرداخته شده است. با این توضیح که در تولید پروفیل‌های چوب-پلاستیکی از دو روش می‌توان استفاده کرد. در روش اول ذرات چوب و گرانول‌های پلاستیک به طور مستقیم وارد فرآیند تولید محصول می‌شوند (تک مرحله‌ای) ولی در روش دوم از مواد آماده شده پس از طی مرحله‌ای مشابه روش اول، گرانول چوب-پلاستیک تولید گردیده و در مرحله دوم این گرانول‌ها برای تولید پروفیل استفاده می‌گرددند (دو مرحله‌ای). هر دو از روش‌های معمول در صنعت هستند ولی در مورد مزایا و معایب این دو روش کار علمی انتشار یافته وجود ندارد. همچنین در این تحقیق با تولید گرانول چوب-پلاستیک به سه روش مختلف، روش دوم مرحله‌ای به صورت جزئی‌تر مورد بررسی قرار گرفته است. در روش اول هیچ گونه قالبی (دای) استفاده نگردید و گرانول‌ها مستقیماً از آسیاب کردن محصول خروجی از ماردون تهیه گردیدند. در روش دوم از دای رشتهدی استفاده گردید و گرانول‌سازی انجام گرفت. در روش سوم از دای استوانه‌ای استفاده گردیده و پروفیل خروجی به گرانول تبدیل گردیده است. محصول خروجی برای هر چهار روش تک مرحله‌ای و سه روش مختلف دوم مرحله‌ای پروفیل استوانه‌ای به قطر ۱۵ mm می‌باشد. نمونه‌های مناسب تولید شده تحت آزمون‌های مکانیکی خمش، کشش و آزمون‌های فیزیکی جذب آب، رئولوژی و DSC قرار گرفتند. صافی سطح نمونه‌ها اندازه‌گیری و تصاویر SEM نیز تهیه گردید. به منظور بررسی اثر عامل جفت‌کننده نیز مالئیک ایندرید پلی‌پروپیلن با ۳ درصد وزنی برای هر دو روش تک و دو مرحله‌ای مورد استفاده قرار گرفت. تفاوت‌های فرآیندی این روش‌ها از دیگر موارد پرداخته شده در این پایان‌نامه می‌باشند. نتایج نشان‌دهنده افت استحکام کششی و خمشی، افزایش مدول خمشی و میزان جذب آب برای روش دو مرحله‌ای نسبت به روش تک مرحله‌ای بود. همچنین پروفیل‌های تولید شده توسط روش دو مرحله‌ای که در مرحله اول آن دای استفاده نگردیده، افت استحکام کششی و خمشی کمتری از خود نشان داده، میزان جذب آب کمتر و مدول خمشی بیشتری نسبت به دو روش دو مرحله‌ای دیگر داشتند.

واژگان کلیدی: اکستروژن کامپوزیت چوب پلاستیک - طراحی فرآیند - خواص فیزیکی و مکانیکی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان.....
۱.....	فهرست مطالب .....
۲.....	فهرست شکل‌ها.....
۳.....	فهرست جدول‌ها.....
۴.....	نمادها.....
۵.....	فصل ۱ - مقدمه.....
۶.....	۱-۱ - مقدمه.....
۷.....	۲-۱ - تاریخچه.....
۸.....	۳-۱ - خواص، مزایی و کاربردهای کامپوزیت چوب- پلاستیک.....
۹.....	۴-۱ - مواد مورد استفاده در ساخت کامپوزیت چوب- پلاستیک.....
۱۰.....	۵-۱ - کاربردهای کامپوزیت چوب پلاستیک.....
۱۱.....	۶-۱ - فرآیندهای ساخت قطعات چوب- پلاستیکی.....
۱۲.....	۷-۱ - مقدمه.....
۱۳.....	۸-۱ - فرآیند اکستروژن و انواع دستگاه‌های اکسترودر.....
۱۴.....	۹-۱ - اکسترودر تک‌ماردونه.....
۱۵.....	۱۰-۱ - اکسترودر دوماردونه.....
۱۶.....	۱۱-۱ - فرآیند تزریق.....
۱۷.....	۱۲-۱ - روش‌های تولید در فرآیند اکستروژن.....
۱۸.....	۱۳-۱ - مفهوم رئولوژی و رئومتری.....
۱۹.....	۱۴-۱ - آزمایش زبری سطح و مشخصه‌های آن:.....
۲۰.....	۱۵-۱ - آزمایش DSC.....
۲۱.....	۱۶-۱ - پیشینه پژوهش.....
۲۲.....	۱۷-۱ - تعریف مسئله.....
۲۳.....	۱۸-۱ - فرضیات مسئله.....
۲۴.....	۱۹-۱ - رویکرد حل مسئله.....
۲۵.....	۲۰-۱ - ساختار این پاکننامه.....
۲۶.....	۲۱-۱ - فصل ۲ - مواد، تجهیزات و روش‌های آزمایش.....
۲۷.....	۲۲-۱ - مقدمه.....
۲۸.....	۲۳-۱ - مواد اولیه مورد استفاده.....
۲۹.....	۲۴-۱ - ذرات چوب.....

۳۷	- پلاستیک.....	۲-۲-۲
۳۸	- عامل جفت کننده.....	۳-۲-۲
۳۹	- تجهیزات موردادستفاده.....	۳-۲
۳۹	- دستگاه اکسترودر.....	۱-۳-۲
۴۰	- خشک کن.....	۲-۳-۲
۴۰	- دستگاه آزمون خمث و کشش و روش آزمون ها.....	۳-۳-۲
۴۲	- سیستم تغذی.....	۴-۳-۲
۴۳	- دای.....	۵-۳-۲
۴۵	- فشار سنج.....	۶-۳-۲
۴۵	- دستگاه خرد کن.....	۴-۲
۴۶	- روش آزمایش ها.....	۵-۲
۴۸	- روش های تولید گرانول چوب پلاستیک.....	۶-۲
۴۹	- طراحی آزمایش ها.....	۷-۲
۵۱	- بررسی رفتار رئولوژیکی کامپوزیت چوب پلاستیک.....	۸-۲
۵۲	- اندازه گیری میزان جذب آب در کامپوزیت چوب پلاستیک.....	۹-۲
۵۴	- اندازه گیری صافی سطح.....	۱۰-۲
۵۵	فصل ۳ - نتایج و بحث.....	
۵۶	- مقدمه.....	۱-۳
۵۶	- اثر نوع فرآیند بر فشار و دی خروجی دای.....	۲-۳
۵۶	- روش تک مرحله ای.....	۱-۲-۳
۵۷	- روش دو مرحله ای.....	۲-۲-۳
۵۸	- اثر روش تولید بر فرآیند پذیری.....	۳-۳
۶۲	- اثر دمای دای بر کیفیت سطح.....	۴-۳
۶۴	- بررسی اثر دمای دای بر صافی سطح و جذب آب.....	۵-۳
۶۵	- آزمون جذب آب نمونه های تولید در دماهای دای مختلف.....	۶-۳
۶۶	- اثر روش تولید بر خواص مکانیکی.....	۷-۳
۶۶	- نتایج آزمون کشش.....	۱-۷-۳
۷۰	- نتایج آزمون خمث.....	۲-۷-۳
۷۴	- اثر روش تولید بر خواص فیزیکی.....	۸-۳
۷۴	- چگالای.....	۱-۸-۳
۷۵	- جذب آب.....	۲-۸-۳
۷۵	- بررسی ریز ساختار در روش های مختلف تولید.....	۳-۸-۳

۷۸.....	۴-۸-۳ - خواص رئولوژیکی
۷۸.....	۱-۴-۸-۳ - آزمون فرکانس متغیر
۷۹.....	۲-۴-۸-۳ - آزمون دما متغیر
۸۰.....	۵-۸-۳ - خواص حرارتی-آزمون DSC
۸۴.....	۹-۳ - اثر عامل جفت کننده
۸۷.....	۱-۹-۳ - نمودار های آزمون های خمش
۹۰.....	۲-۹-۳ - نتایج آزمون کشش
۹۱.....	۳-۹-۳ - اثر عامل جفت کننده بر جذب آب
۹۲.....	۴-۹-۳ - اثر عامل جفت کننده بر ریز ساختار
۹۴.....	فصل ۴ - نتیجه گیری و پیشنهادات برای ادامه کار
۹۵.....	۱-۴ - نتیجه گیری
۹۷.....	۲-۴ - پیشنهادها برای ادامه کار
۹۹.....	پیوست الف - نقشه ماردون استفاده شده
۱۰۰.....	پیوست ب - استاندارد ASTM D790
۱۰۲.....	پیوست ج - نمودارهای صافی سطح برای نمونه های مختلف تولید شده در دماهای مختلف دای
۱۰۴.....	پیوست د - نمودار های DSC نمونه های مختلف تولید شده با روش های مختلف
۱۰۵.....	پیوست ه - بررسی سطوح شکست در روش های مختلف تولید
۱۰۷.....	مراجع

فهرست شکل‌ها

عنوان.....	صفحه
شکل ۱-۱ : نمونه‌ای از کامپوزیت چوب و پای انقلن.....	۳
شکل ۱-۲ : کاربرد کامپوزیت چوب پلاستیک در اروپا سال ۲۰۰۴.....	۸
شکل ۱-۳ : نمونه‌ای از کاربرد کامپوزیت چوب پلاستیک در صنعت خودرو.....	۹
شکل ۱-۴: نمونه‌هایی از پالت‌های ساخته شده از کامپوزیت چوب پلاستیک.....	۹
شکل ۱-۵ : نمونه‌هایی از ابزار کشاورزی ساخته شده با استفاده از کامپوزیت چوب پلاستیک.....	۱۰
شکل ۱-۶ : استفاده از کامپوزیت چوب پلاستیک برای کفپوش خارجی	۱۰
شکل ۱-۷ : نمونه‌ای از کفپوش داخلی ساختمان تولید شده.....	۱۱
شکل ۱-۸ : نمونه‌ای از کاربرد کامپوزیت چوب پلاستیک در دکوراسیون داخلی ساختمان	۱۱
شکل ۱-۹-۱ : نمونه‌ای از در و چارچوب ساخته شده از کامپوزیت چوب پلاستیک.....	۱۱
شکل ۱-۱۰-۱ : نمونه‌ای از کاربرد این کامپوزیت در ساخت حصار و نرده.....	۱۲
شکل ۱-۱۱-۱ : نمونه‌ای از صندلیهای تولید شده از کامپوزیت چوب پلاستیک.....	۱۲
شکل ۱-۱۲-۱ : قسمت‌های مختلف یک دستگاه اکسترودر.....	۱۳
شکل ۱-۱۳-۱ : اکسترودر تک‌ماردونه به همراه قسمت‌های مختلف آن.....	۱۴
شکل ۱-۱۴-۱ : اکسترودر دوماردونه به همراه قسمت‌های مختلف آن.....	۱۵
شکل ۱-۱۵-۱ : ماردونهای یک اکسترودر دوماردنه.....	۱۵
شکل ۱-۱۶-۱ : شماتیکی از یک دستگاه تزریق	۱۶
شکل ۱-۱۷-۱ : نمونه‌هایی از قطعه‌های تولید شده به روش تزریق	۱۶
شکل ۱-۱۸-۱ : روشهای موجود در تولید کامپوزیت چوب پلاستیک	۱۹
شکل ۱-۱۹-۱ : شماتیک از رئومتر دارای صفحه‌های موازی.....	۲۲
شکل ۱-۲۰-۱ : شماتیک از رئومترداری مخروط و صفحه	۲۲
شکل ۱-۲۱-۱ : منحنی زبری سطح به همراه پارامترهای R_v ، R_p و R_t	۲۴
شکل ۱-۲۲-۱ : منحنی زبری سطح به همراه متغیر Z	۲۴
شکل ۱-۲۳-۱ : منحنی زبری سطح با دو طول نمونه انتخاب شده.....	۲۵
شکل ۱-۲۴-۱ : شماتیک از سیستم تجزی حرارتی بوسیله روش DSC	۲۵
شکل ۱-۲۵-۱ : یک منحری اینه آل DSC به همراه واکنشهای رخ داده در فرایند	۲۶
شکل ۱-۲۶-۱ : نقاط حائز اهمیت در یک منحری DSC	۲۷
شکل ۱-۲۷-۱ : روش تک‌مرحله‌ای	۳۱
شکل ۱-۲۸-۱ : روش دومرحله‌ای	۳۱
شکل ۱-۲-۱ : شکل شماتیک دستگاه اکستروژن مورد استفاده.....	۳۹

شکل ۲-۲ : شماتیک مونتاژی ماردون استفاده شده.....	۳۹
شکل ۳-۲ : دستکاه اکسترودر استفاده شده برای انجام آزمایشات.....	۴۰
شکل ۴-۲ : خشک کن استفاده شده.....	۴۰
شکل ۵-۲ : نمونه در حال انجام آزمون کشش.....	۴۱
شکل ۶-۲ : نمونه در حالت انجام آزمون خمین.....	۴۱
شکل ۷-۲ : سیستم تغذیه نوع دوم.....	۴۳
شکل ۸-۲ : همزن مورد استفاده نهایی در انجام آزمایشات.....	۴۳
شکل ۹-۲ : نمونه پروفیل تولید شده.....	۴۳
شکل ۱۰-۲ : مقطع برش خورده دای پروفیل با مقطع دایره ای.....	۴۳
شکل ۱۱-۲ : مقطع برش خورده دای قابل تعویض سوار شده.....	۴۴
شکل ۱۲-۲ : دای استفاده شده قابل تعویض با قطر ۱۵ میلی متر.....	۴۴
شکل ۱۳-۲ : تغییرات صورت گرفته در اتصالات فشار سنج.....	۴۵
شکل ۱۴-۲ : فشار سنج پیزو الکتریک نصب شده با دقت ۰.۲ بار و صفحه نمایشگر آن.....	۴۵
شکل ۱۵-۲ : دستگاه آسیاب	۴۶
شکل ۱۶-۲ : مراحل تولید محصول به روش تک مرحله ای	۴۶
شکل ۱۷-۲: مراحل تولید محصول به روش دو مرحله ای.....	۴۷
شکل ۱۸-۲ : روش های مختلف تولید گرانول.....	۴۸
شکل ۱۹-۲ نمونه تولید شده به روش تک مرحله ای و با ۷۰ درصد چوب-پلاستیک.....	۵۱
شکل ۲۰-۲ نمونه تولید شده به روش دو مرحله ای و با ۷۰ درصد چوب-پلاستیک.....	۵۱
شکل ۲۱-۲ : تصویری از دستگاه رئومتری مورد استفاده برای انجام آزمایش های رئولوژی.....	۵۲
شکل ۲۲-۲ : ترازوی دیجیتال مورد استفاده	۵۳
شکل ۲۳-۲ : دستگاه اندازه گیری صافی سطح نمونهها	۵۴
شکل ۱-۳ : فشار دای در روش های مختلف تولید	۵۷
شکل ۲-۳ : محدوده دمایی مناسب دای برای تولید پروفیل سالم	۵۹
شکل ۳-۳ : محدوده دمایی مناسب بارل برای تولید پروفیل سالم	۵۹
شکل ۴-۳ : اثر دماهای T4 و T5 بر کیفیت پروفیل تولیدی	۶۰
شکل ۳-۵ : نحوه تأثیر پذیری محصول از دمای دای و رفتار آن	۶۱
شکل ۳-۶ : تغییرات ظاهری پروفیل های تولیدی در دما های پایین منطقه دمایی مناسب دای	۶۳
شکل ۳-۷ : تغییرات ظاهری پروفیل های تولیدی در دما های بالای منطقه دمایی مناسب دای	۶۴
شکل ۳-۸-۳ : محصول خروجی در صورت بالا بردن بیشتر دمای دای	۶۴
شکل ۳-۹ : تغییرات ظاهری پروفیل های تولیدی در دما های مختلف دای	۶۴
شکل ۳-۱۰-۳: مقادیر R_a و R_z برای پروفیل های مختلف تولید شده در دماهای مختلف دای	۶۵

شکل ۱۱-۳ : میزان جذب آب برای نمونه های مختلف تولید شده در دماهای دای مختلف.....	۶۶
شکل ۱۲-۳ : نمودار استحکام کششی برای روش های مختلف.....	۶۷
شکل ۱۳-۳ : میزان تغییر طول تا نقطه شکست برای روش های مختلف.....	۶۸
شکل ۱۴-۳ : مدول الاستیسیته کششی برای روش های مختلف.....	۶۸
شکل ۱۵-۳ : تعیین مدول الاستیسیته برای یکی از نمونه های آزمون شده.....	۶۹
شکل ۱۶-۳ : درون یابی برای تعیین شریب خط عبوری از نقاط منطقه الاستیک.....	۶۹
شکل ۱۷-۳ : منحری تنش - کرنش کلی نمونه کشش.....	۶۹
شکل ۱۸-۳ : منحری تنش - کرنش برای روش های مختلف.....	۷۰
شکل ۱۹-۳ : مقدار بار نهایی قابل تحمل برای روش های مختلف.....	۷۱
شکل ۲۰-۳ : مقدار استحکام خمثی برای روش های مختلف تولید.....	۷۱
شکل ۲۱-۳ : مقدار حداکثر کرنش در سطح خارجی پروفیل.....	۷۲
شکل ۲۲-۳ : مقدار مدول الاستیسیته برای نمونه های روش های مختلف.....	۷۳
شکل ۲۳-۳ : منحنی نیرو - جابجایی برای نمونه های روش های مختلف.....	۷۴
شکل ۲۴-۳ : نمودار جذب آب روش های مختلف.....	۷۵
شکل ۲۵-۳ : تصاویر SEM با بزرگنمایی X۲۰ از سطوح شکست نمونه های مختلف.....	۷۷
شکل ۲۶-۳ : پدیده شکست در پلاستیک الیاف دار.....	۷۸
شکل ۲۷-۳ : تغییرات ویسکوزیته مرکب بر حسب فرکانس برای روش های مختلف تولید.....	۷۸
شکل ۲۸-۳ : تغییرات ویسکوزیته مرکب بر حسب دما برای روش های مختلف تولید.....	۷۹
شکل ۲۹-۳ : نمودار آزمون DSC برای نمونه های مختلف.....	۸۱
شکل ۳۰-۳ : گرمای ذوب برای نمونه های مختلف.....	۸۱
شکل ۳۱-۳ : مقطع پروفیل بدون عامل جفت کننده و با عامل جفت کننده.....	۸۵
شکل ۳۲-۳ : منحری DSC عامل جفت کننده پلی پروپیلن مالئیک.....	۸۶
شکل ۳۳-۳ : نمودار حداکثر بار قابل تحمل توسط نمونه های مختلف.....	۸۷
شکل ۳۴-۳ : نمودار استحکام خمثی برای نمونه های مختلف.....	۸۸
شکل ۳۵-۳ : نمودار مدول الاستیسیته خمثی برای نمونه های مختلف.....	۸۸
شکل ۳۶-۳ : نمودار حداکثر کرنش برای نمودار های مختلف.....	۸۸
شکل ۳۷-۳ : نمودار نیرو جابجایی برای نمونه های مختلف تولید شده.....	۸۹
شکل ۳۸-۳ : نمودار استحکام کششی برای نمونه های مختلف.....	۹۰
شکل ۳۹-۳ : نمودار مدول الاستیسیته کششی برای نمونه های مختلف.....	۹۰
شکل ۴۰-۳ : نمودار حداکثر کرنش برای نمونه های مختلف.....	۹۰
شکل ۴۱-۳ : نمودار تنش - کرنش برای نمونه های مختلف.....	۹۱
شکل ۴۲-۳: نتایج آزمون جذب آب برای روش های مختلف.....	۹۲

- شکل ۴۳-۳ : اثر عامل جفت کننده بر ریز ساختار (بزرگنمایی $20\times$) ۹۲
- شکل ۴۴-۳ : اثر عامل جفت کننده بر ریز ساختار (بزرگنمایی $50\times$) ۹۳
- شکل ۴۵-۳ : اثر عامل جفت کننده بر ریز ساختار (بزرگنمایی $60\times$) ۹۳

فهرست جدول‌ها

عنوان.....	صفحه
جدول ۱-۱ : اثر درصدهای مختلف پرکننده بر تغییر خواص فیزیکی کامپوزیت‌های چوب	۶
جدول ۱-۲ : خلاصه‌ای از کاربرد چوب پلاستیک‌ها به همراه رزی مصرف شده در آنها	۷
جدول ۱-۳ : تعدادی از افزوده‌های کامپوزیت‌ای چوب-پلاستیک	۸
جدول ۲-۱ : مشخصات فیزیکی-مکانیکی پلاستیک مورد استفاده در آزمایشات	۳۸
جدول ۲-۲ : پارامترهای تنظیم شده برای دستگاه در روش تک مرحله ای	۴۷
جدول ۲-۳ : پارامترهای تنظیم شده برای دستگاه در روش دو مرحله ای	۴۸
جدول ۲-۴ : آزمایشات طراحی شده	۵۰
جدول ۳-۱ : پارامترهای خروجی روش تک مرحله ای S.S	۵۶
جدول ۳-۲ : پارامترهای خروجی در روش دو مرحله ای	۵۷
جدول ۳-۳ : جذب آب نمونه‌های تولید شده در دماهای دای مختلف	۶۶
جدول ۳-۴ : نتایج آزمون کشش برای نمونه‌های روش‌های مختلف	۶۶
جدول ۳-۵ : نتایج آزمون خمش برای روش‌های مختلف	۷۰
جدول ۳-۶ : چگالی پروفیل تولیدی در روش‌های مختلف تولید	۷۴
جدول ۳-۷ : جدول آزمایشات آزمون جذب آب برای دوره ۲۴ ساعته	۷۵
جدول ۳-۸ : دماهای T_0 و T_m برای نمونه‌های روش‌های مختلف	۸۴
جدول ۳-۹ : علائم اختصاری فرآیندهای مختلف	۸۷
جدول ۳-۱۰ : نتایج آزمایش خمش برای عامل جفت کننده	۸۷

نمادها

D.S.N.D	روش دو مرحله ای بدون استفاده از دای در مرحله اول
D.S.R	روش دو مرحله ای با استفاده از دای رشته ای در مرحله اول
D.S.D	روش دو مرحله ای با استفاده از دای دایروی با قطر ۱۵ میلی متری در مرحله اول
S.S	روش تک مرحله ای
S.S+C	روش تک مرحله ای با جفت کننده
D.S+C	روش دو مرحله ای با جفت کننده
T_m	دماي ذوب
T_{onset}	دماي نرم شدگي
MAHPP	مالئيك آنيدريد پليپروبيلن
r (%)	بيشترین كرنش در سطح خارجي پروفيل تحت تست خمش

فصل ۱

مقدمه

۱ - مقدمه

در سال‌های اخیر استفاده از کامپوزیت‌ها، به خصوص کامپوزیت‌های زمینه پلیمری رشد سریعی داشته‌است. عامل اصلی توسعه کامپوزیت‌ها خواص بهینه آنها نسبت به اجزای تشکیل‌دهنده می‌باشد. این توسعه عمدتاً با جایگزینی کامپوزیت‌ها بجای مواد معمول، بخصوص فلزات صورت می‌گیرد^[۱].

ماده کامپوزیتی از ترکیب دو یا چند ماده ساخته می‌شود تا خواص منحصر به فردی را ایجاد کند. البته بیان فوق یک تعریف کلی است و می‌تواند آلیاژهای فلزی، پلیمرهای پلاستیکی، مواد معدنی و چوب را دربر بگیرد^[۱].

مطابق تعریف مواد کامپوزیتی، کامپوزیت‌های چوب-پلاستیک هم از ترکیب فیزیکی پلیمرها (اغلب ترمoplاستیک‌ها) با ذرات چوب حاصل می‌شود که موجب به وجود آمدن خواص جدیدی می‌شود که با خواص چوب و خواص پلیمر اولیه متفاوت است. واژه WPC^۱ به معنای آمیختن چوب و پلاستیک، گستره وسیعی از مواد کامپوزیتی را دربر دارد. این محدوده برای مواد پلاستیکی، از پلی اولفین‌ها تا پی‌وی‌سی^۲ و برای مواد پرکننده از پودر چوب تا الیاف کتان را شامل می‌شود. این کامپوزیت جدید، مفهوم کامپوزیت چوب را از معنای متداول آن که به موادی مانند نئوپان^۳ و امدیاف^۴ اطلاق می‌شد به فضایی جدید و مهمتر از آن به ماده ای جدید با کارایی بالا، گسترش داده است^[۲]. این موضوع بدان معناست که عبارت WPC امروزه فقط به کامپوزیت چوب و پلاستیک اطلاق نمی‌شود، بلکه ممکن است به جای چوب از مواد دیگری از قبیل شلتوك برنج، بامبو، کاه و ... نیز استفاده شود^[۳].

اولین نسل از کامپوزیت چوب-پلاستیک، ترکیبی از پودر چوب و مواد پلیمری بود که خواص بالایی از نظر فیزیکی و مکانیکی دارا نبود. در حال حاضر با افزودن مواد مختلف، از قبیل انواع مواد روان‌کننده^۵ و سازگار‌کننده^۶، خواص مکانیکی بسیار خوبی برای این کامپوزیت بدست آمده است. اکثر انواع متداول محصولات تولید شده از این کامپوزیت، با مخلوط کردن پودر چوب و مواد پلیمری بدست

1 - Wood plastic composite

2 - Poly Vinyl Chloride (PVC)

3 - Particle board

4 - Middle Density Fiberboard (MDF)

5 - Lubricant

6 - Coupling Agent

می‌آیند. فرآیندهای صورت گرفته بر روی این کامپوزیت برای تولید محصولات مختلف مانند فرآیندهای متداول برای مواد پلیمری است [۲]. نمونه‌ای از گرانول تولیدشده این کامپوزیت از پودر چوب و پلی‌اتیلن در شکل ۱ نشان داده شده است.

شکل ۱ : نمونه‌ای از کامپوزیت چوب و پلی‌اتیلن [۴]

اکثر قطعات تولیدشده موجود از این کامپوزیت، در حال حاضر دارای میزان چوب بین٪ ۴۰ تا٪ ۸۰ می‌باشند. بیشتر محصولات چوب پلاستیکی، مانند مواد پلاستیکی از اکسترودر به دست آمده و در این شرایط تولید، دیگر به فرآیندهای پرهزینه ای که به طور مثال برای شکل دهی چوب استفاده می‌شود، نیازی نیست. البته برای بهبود کیفیت ظاهر قطعه می‌توان از اکستروژن همزمان^۱ و یا روکش کردن^۲ محصولات نیز استفاده نمود[۵]

۱ ۲ - تاریخچه

در سال ۱۹۱۶ برای اولین بار، کامپوزیت چوب-پلاستیک در کارخانه رولزرویس برای ساخت سر دسته دنده^۳ مورد استفاده قرار گرفت. این موضوع در حدود کمتر از یک دهه از به ثبت رسیدن اولین رزین کاملاً مصنوعی اتفاق افتاد [۶]. از سال ۱۹۵۰، در آمریکای شمالی استفاده از کامپوزیت‌های ساختاری و غیرساختاری از چوب به جای چوب خالص افزایش یافت [۷]. در سال ۱۹۸۳ شرکت

1 - Co-extrude

2 - Veneer

3 - Gear lever knob